

2 Tesalonaika Tesalonaika niŋ Yesuyen alya bereya hitte Pol beleŋ asan sopte kayyiŋ

¹ Be, ne Polya meteŋ kadne waraŋ Sailasya Timotiya beleŋ deŋ Yesu Kristuyen alya bereya sios Tesalonaika taunde haŋ kuruŋ goke teŋ asan gago kaŋ hite. Deŋbe Nanniniŋ Al Kurunya Doyan Al Kuruŋniniŋ Yesu Kristuya haŋ.

² Niŋgeb Al Kuruŋ beleŋ deŋ buniŋen dirde igin igin dirde hugiŋen bitiŋ yisikamke igin po hiwoŋ yen yeŋ nurde hite.

Kandukbe yeneŋ hinayıŋ gega yul ma yenayıŋ

³ Be, kadne yago, deŋbe Al Kuruŋ niŋ hekkenj nurd nurd gobe saŋiŋ heŋ hi. Irde bitiŋde mat kadom amanęŋ nurd gunęŋ teŋ haŋ mata goyen wor kuruŋ heŋ hi. Niŋgeb goke teŋ Al Kuruŋ hugiŋen igin wor po nurde unen hitek yen nurde hite.

⁴ Niŋgeb deŋ beleŋ Yesu niŋ teŋ kanduk karkuwāŋ yeneŋ haŋ gega, goke mukku ma teŋ goya goya saŋiŋ po heŋ yen ge hekkenj wor po nurdeb gama ird ird niŋ bada ma heŋ hanjen goyen goke Al Kuruŋ dirŋen weŋ Yesuyen alya bereya hoyan hitte tagalde deŋ ge turuŋ turuŋ teŋ hityen.

⁵ Be, deŋ Yesuyen alya bereya beleŋ Yesu niŋ teŋ kanduk gwahade yeneŋ haŋ goke kame Al Kuruŋ beleŋ al igiŋya bulunya pota yird yird nature

deñbe dawaryen. Mata go tiyyen goke al kura beleñ, "Danin̄ gwaha tiya? Mata gobe huwak moñ," intek moñ. Deñ goyen kanduk yeneñ hañ gobe Al Kuruñ beleñ alya bereyamiñ doyañ yirde hi bana goñ igin̄ hurkutek mar henayiñ yeñbe gogo kanduk yeneñ hañ.

6 Fudinde wor po, Al Kuruñ beleñ al igin̄ya buluñya pota yirde matamiñ gote muruñgem yunyen gobe huwak mat po yunyen. Ningeb deñ buluñ buluñ dirde hañ marbe Al Kuruñ beleñ wol heñ buluñ po yiryen.

7 Irdeb kame Doyañ Al Kuruñ Yesu beleñ nalu funañde tareñmiñ turñuñ yañ manañ Al Kuruñyen gasuñde mat katyen goyenterbe deñ kanduk yeneñ hinayiñ goyen yad siña yirkeb igin̄ po hinayiñ. Neñ wor gwahade po diryeñ. Goyareb Yesube Al Kuruñyen miyoñ tareñ miňyañ goya tumňañ kateñ gwahade diryeñ.

8 Goyare goyenbe alya bereya Al Kuruñ ma nurd uneñ Doyañ Al Kuruñ Yesu niñ yitiñ mere igin̄ go ma gama irde hañ marbe gote muruñgem buluñ yunyen.

9 Yeñ beleñ mel gote mata buluñmiñ wol heñbe yakira tike hugiñen kanduk kuruñ bana hinayiñ. Irdeb epte ma Doyañ Al Kuruñya heñ sañiñmiñ turñuñ yañ goyen keneñ amañ heñ hinayiñ.

10 Munañ alya bereyamiñ wukkek gobe Doyañ Al Kuruñ wayyen nalu goyenterbe yeñya awalikde heñ deñem turñuñ yañ irnayiñ. Irde al yen̄ ge dufaymiñ tareñ irde hinayiñ mar beleñbe isoka irnayiñ. Deñ wor Yesu niñ saba dirteke mereniniñ nuramiñ geb, mel goya tumňañ Yesu

deñem turñuŋ yan irnayiŋ.

¹¹ Be, neŋbe gwahade dufay heŋya deŋ ge teŋ hugiŋen Al Kuruŋ gusuŋaŋ irde hityen. Irde deŋ goyen yeŋ beleŋ hoy diryiŋ geb, deŋ ge gusuŋaŋ irde heŋyabe yeŋ beleŋ hoy yiryiŋ mar beleŋ titek mata igin po teŋ hinayiŋ yeŋ gusuŋaŋ irde hityen. Irde mata igin titek dufay kuruŋ goyen Al Kuruŋ beleŋ tareŋmiŋde faraŋ durkeb gote iginen kuruŋ forok yiyyen yeŋ gusuŋaŋ irde hityen. Irde kurabe Al Kuruŋ niŋ hekken nurde meteŋmiŋ teŋ hinayiŋ goyen iginen yiŋgen forok iryen yeŋ gusuŋaŋ irde hityen.

¹² Neŋ beleŋ Al Kuruŋ gusuŋaŋ gwahade irde hityen gobe yeŋya Doyaŋ Al Kuruŋ Yesu Kristuya beleŋ buniŋeŋ dirde igin igin dirkeb deŋ beleŋ deñem turñuŋ yan irwoŋ, irke yeŋ beleŋ wolmiŋeŋ matatiŋ igin goke dentiŋ turñuŋ yan dirwoŋ yeŋ nurde gago Al Kuruŋ gusuŋaŋ irde hityen.

2

Al Kuruŋyen saba pel ird ird mata forok yiyyen

¹ Be, kadne yago, Doyaŋ Al Kuruŋ Yesu Kristu waŋ dawarke yeŋya hitek goyen goke momon dirniŋ tihit.

² Al kura beleŋ, “Doyaŋ Al Kuruŋ waŋ waŋ nalube bikken forok yiyyen,” dineŋbe, “Mere gabe Al Kuruŋ beleŋ Polya dijuŋya yinke basaŋ heŋ tagalde haŋ,” dinnayiŋ. Irde kura beleŋbe, “Mere goke Polya dijuŋ yagoya beleŋ asaŋde gago kaŋ dunan,” dinnayiŋ. Goyenpoga mere gobe usi

mere geb, mere go nurde hurkuŋkat teŋ kafura ma henayinj.

³ Nalu gobe hako geb. Megen niŋ al beleŋ Al Kuruŋ harhok uneŋ tubul tinayinj. Irke gab al kura Mata Buluŋ Al wor po kak alare kutek al gore forok yeke gab Doyan Al Kuruŋ wayyenj. Niŋgeb al kurat mere mali mali po gama ma irde hinayinj. Moŋgo usi dirnayinj geb.

⁴ Munaj Mata Buluŋ Al wor po gobe megen niŋ al beleŋ Al Kuruŋniniŋ yeŋ det kuruŋ gayen dolonj yirde hanjen goyen fole yirhem yeŋ nurdeb yiŋgen turuŋ irde hiyeŋ. Irde Al Kuruŋyen ya balem bana goŋ hurkuŋ gasuŋ himam wor po bana goŋ henbe al diliŋde, “Nebe Al Kuruŋ,” yiyyenj. Al gobe gwaha matbe Al Kuruŋ asogo iryenj.

⁵ Be, mata gwahade gokeb denya tumŋaŋ heŋ hugiŋen momoŋ dirde hinhem. Niŋgeb mere gobe nurde hanj yeŋ nurde hime.

⁶ Mata Buluŋ Al gobe Al Kuruŋ beleŋ nalu goyenter forok yiyyenj yitiŋde wor po gab forok yiyyenj. Niŋgeb hanka gab Al Kuruŋyen saŋiŋde beleŋ pet irtiŋde hike kawan ma forok yeŋ hi gobe nurde hanj gogo.

⁷ Goyenbe Mata Buluŋ Al gote tareŋbe bikkenj banare balmiŋ meteŋ tiyyiŋ geb, gayenter wor meteŋ teŋ hi. Al Kuruŋyen tareŋbe Mata Buluŋ Al gote meteŋ kawan forok yetek goyen pet titiŋde gwahade po hiyenj. Irde kunj kunj Al Kuruŋ beleŋ nalu kiryiŋde gor gab tubul tike Mata Buluŋ Al goyen kawan forok yeŋ meteŋ tiyyenj.

⁸⁻¹⁰ Irkeb Mata Buluŋ Al go kawan heŋ Sa-

tanyen sanjinde mata tinej turñuŋ yan wor po kurayen kurayen al beleŋ epte ma titek goyen forok yirde hiyen. Mata kuruŋ gobe Al Kuruŋ beleŋ forok yirde hi yen yentek gega, Al Kuruŋ beleŋ moŋ. Irde Mata Buluŋ Al gobe al kura mereminj gama irde kakde kutek mar goyen mata hoyan mat hoyan mat lomlom yirde usi yirde hiyen. Be, Mata Buluŋ Al gore kawan forok yen mata gwahade tikeb Doyaŋ Al Kuruŋ Yesube tareŋmiŋ turñuŋ yan manaq wayyeŋ. Irdeb Mata Buluŋ Al gote tareŋmiŋ goyen isikamde mohon uka beleŋ po teke goyare po hugiŋeŋ kamyen. Be, Mata Buluŋ Al gama irde hinayinj mar gobe Al Kurunyen mere fudinde goke amanenj ma nurkeb Al Kuruŋ beleŋ gwamuŋ yuryenj. Gwahade moŋ manhan Al Kuruŋ beleŋ yawarwoŋ.

¹¹ Go mar gobe gwahade po Al Kurunyen mere nurtek ma wor po hanj geb, Al Kuruŋ beleŋ mel gote dufaymiŋ wabuŋ yurke usi mere goyen fudinde yeŋ nurnayinj.

¹² Irdeb Al Kurunyen mere fudinde goke dufaymiŋ sanjinj ma irde mata buluŋ niŋ po amanenj nurde hanj mar gobe Al Kuruŋ beleŋ merem yan yirde gasa yirke kamnayinj.

*Al Kuruŋ beleŋ dawareŋ yeŋ bikken basiŋa
diryiŋ*

¹³ Goyenpoga, kadne yago, deŋbe gwahade moŋ. Doyaŋ Al Kuruŋ beleŋ deŋ goyen bubulkunje wor po yeŋ nurde duneŋ hi. Deŋbe Al Kurunyen mere fudinde goke dufaytiŋ tareŋ irde hanj, irde Holi Spirit beleŋ bitiŋ bana heŋ meten teŋ hikeb Al Kuruŋ diliŋde wukkek wor

po hej haŋ. Al Kurun beleŋbe deŋ gwahade dirde gab dade yende dirŋen weŋ direŋ yeŋbe bikkeŋ naŋkiŋya megenya forok ma yiryiŋya po basiŋa diryinj. Niŋgeb goke teŋbe deŋ ge Al Kurun hugiŋen igit nurd untek wor po yeŋ nurde hite.

¹⁴ Den goyen Doyaŋ Al Kurun Yesu Kristuyen tareŋ turŋuŋ yan bana goŋ hej aman hej hinayin yeŋbe gogo Al Kurun beleŋ deŋ hoy diryinj. Niŋgeb Al Kurunyen mere saba dirteke nuramij gogo.

¹⁵ Niŋgeb, kadne yago, bikkeŋ mohoŋniniŋdeya asaŋdeya saba dirde hinhet gobe keŋkela yanarde saŋinj po huwarde hinayinj.

¹⁶ Be, Doyaŋ Al Kurun Yesu Kristu yiŋgenya Nanniniŋ Al Kurunyabe neŋ kurun gayen bubulkuŋdere wor po yeŋ nurde dunen haryen. Irde buninjen dirde igit igit dirdeb tareŋ hej hej ge hugiŋen faraŋ durde detmiŋ igit goke doyan hej hej dufay dunen haryen.

¹⁷ Niŋgeb gwaha dirde haryen Yesuya Al Kurunyä gore deŋ wor mataya mereya igit kurun goyen hugiŋen teŋ hitek dufay dunenbe tareŋ hej hej ge faraŋ durwoŋ yen gusuŋaŋ yirde hite.

3

Neŋ ge Al Kurun gusuŋaŋ irde hinayinj

¹ Be, kadne yago, mere hoyan kura momonj dirniŋ tihit geb. Be, deŋ beleŋ neŋ niŋ Al Kurun gusuŋaŋ irde henyabe Doyaŋ Al Kurun niŋ yitinj mere igit neŋ beleŋ tagalde kuŋ hityen goyen aranjen kurun hiyyen yen gusuŋaŋ irde hinayinj.

Irde deñ beleñ sabaniniñ nurde gama irde hinhan gwahade po, mere nurnayiñ mar goyen wor sabaniniñ palap irde gama irnayiñ yeñ gusuñañ irde hinayiñ.

² Goyenbe al tumjañ po ma yeñ ge dufaymiñ sanjiñ irde hanj geb, go mar goyen kurabe dufaymiñ buluñ. Irde Yesu niñ igin ma nurde neñ gayen buluñ buluñ dirde hanjen. Niñgeb go mar gore buluñ dird dird beleñ goyen Al Kuruñ beleñ pet tiyyen yeñ gusuñañ irde hinayiñ.

³ Fudinde wor po, Satanbe deñ buluñ buluñ dire yeñ kurut yeñ hi. Gega Doyañ Al Kuruñbe hugiñeñ doyañ dirde heñ yeñ biñä tiyyin goyen po gama irde hiyen geb, tareñ dirde Satan beleñ buluñ dirtek beljeñ goyen pet teñ dunyen.

⁴ Irde neñbe gwaha teñ hinayiñ yeñ saba dirtirin goyen Doyañ Al Kuruñ beleñ tareñ dirke gwaha po teñ hanj yeñ hekkeñ nurde duneñ hite. Irde kame manaj gwahade po teñ hinayiñ yeñ nurde hite.

⁵ Irde Al Kuruñ beleñ deñ goyen bubulkuñne wor po yeñ nurde duneñ hi goyen Doyañ Al Kuruñ beleñ farañ durke keñkela bebak tinayiñ yeñ gusuñañ irde hite. Irdeb Yesu Kristu kanduk yeneñ hinhin gega, mukku ma teñ sanjiñ po heñ hinhin gwahade goyen po, deñ wor yende mata po teñ hinayiñ yeñ gusuñañ irde hite.

Kumhaka mata ma teñ hinayiñ

⁶ Be, kadne yago, deñ hanj bana goyen kurratiñ kurabe saba dirtirin goyen gama ma irde kumhaka heñ duliñ po hanj. Niñgeb deñbe go mar goyen ketal ma yurde hinayiñ. Saba dirde hityen

kurun gobe Doyaŋ Al Kurun Yesu Kristu beleŋ dineŋ hi yeŋ nurdeb keŋkela wor po gama irde hinayinj.

⁷ Denjbe neŋ beleŋ denjya hinhetya mataniniŋ keneŋbe meteŋ teŋ teŋ matabe gwahade yeŋ dindikeŋ deneŋ gwaha mat gama irtek yeŋ bebak tiyamiŋ gogo. Neŋbe denjya henjya kumhaka ma heŋ hinhet.

⁸ Monggo neŋ paka dird dird niŋ teŋ metenjtiŋ hoyan ma tinak yeŋbe nindikeŋ ge nurde naŋkahalya wawuŋya meteŋ kurun po teŋ hinhet. Irde al kura beleŋ biŋge dunenj hinhan gobe damu teŋ po ga nene hinhet.

⁹ Neŋbe deŋ ge teŋ Al Kurunyen meteŋ teŋ hinhet gote murunjem deŋ hitte mat igin yawarte-won gega, deŋ beleŋ mataniniŋ yeneŋ gama yirde hinayinj yeŋ gwaha ma teŋ det kuraŋ nurde nindikeŋ meteŋ teŋ hinhet.

¹⁰ Fudinde wor po, denjya hinhetyabe, "Kumhaka albe biŋge kura ma yuneŋ hinayinj," dineŋ hinhetbe nurde haŋ gogo.

¹¹ Ga dineŋ hite gabe kuratiŋ kurabe kumhaka heŋ meterŋ ma teŋ haŋ yeke nurdeb gago dinenj hite. Kumhaka mar gobe dulin po heŋ mere kura yeŋ yetek moŋ goyen bana gon tonan hilwa hilwa teŋbe mere buluŋ yad forok yird yird niŋ uguŋ po kuŋ waŋ teŋ hanjen.

¹² Ningeb kumhaka al gwahade gobe balmiŋ heŋ yiŋgeŋ meterŋ teŋ biŋge yade nene hinayinj yeŋ Doyaŋ Al Kurun Yesu Kristu beleŋ yineŋ hi yara neŋ beleŋ gago tareŋ po yineŋ hite.

¹³ Munan deŋ kadne yagobe mata huwak teŋ

teŋ goke piŋeŋ ma heŋ hinayinj.

¹⁴ Irde kuratinj kura saba asanđe gar kaŋ hite gayen go ma gama irkeb al goke keŋkelə heŋ ga hinayinj. Irdeb saba ma gama iryenj al goyen memya heŋ mata bulunmiŋ yubul teŋ mulgaŋ hewoŋ yen al go ma ketal urde yilwa irmayinj.

¹⁵ Goyenbe gwaha teŋ heŋyabe asogotinj yara ma yenen hinayinj. Gwaha titnejbe dadatinjya koltinjya hayhay yirde saba yirde hanjen go gwahade goyen po yirde hinayinj.

¹⁶ Be, Doyaŋ Al Kurunjbe al biŋ kamke iginj heŋ henj gote miŋ al. Niŋgeb deŋ gonj kura hinayinj goyen yen beleŋ bitiŋ yisikamke hugineŋ iginj po hiwoŋ yen nurde hite. Irde Doyaŋ Al Kurunj beleŋ denja hugineŋ hiwoŋ yen nurde hite.

¹⁷ Be, deŋ beleŋ, “Asaŋ gabe fudinde Pol beleŋ kayuŋ,” yeŋ bebak tinayinj yeŋbe nigeŋ hanner wor po gago kaŋ hime. Asaŋ kaŋ himyen kurunj gobe gahade po kaŋ himyen.

¹⁸ Be, Doyaŋ Al Kurunj Yesu Kristu beleŋ deŋ tumijaŋ hugineŋ buniŋeŋ dirde iginj iginj dirde hiyen yen gusunjaŋ irde hime. Gogo po.

**Al Kurunyen Mere Igin
The New Testament in the Gwahatike Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tok ples Gwahatike long
Nuigini**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gwahatike

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

    You include the above copyright and source information.

    You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

dbba218f-41f3-5f08-b0b6-2a7c919093ab